

GRATULERER

Du har kjøpt et produkt av høy kvalitet som er utviklet og produsert i Sveits. Din start hjelp er utviklet for å gi deg den kvaliteten og de bruksegenskapene du forventer av en bærbar kraftkilde og starthjelp. Vi har strenge krav til kvalitet og har derfor streng kontroll under produksjon for å sikre at du vil bli fornøyd med din start hjelp.

VIKTIG: FØR FØRSTE GANS BRUK LAD OPP HJELPE STARTEREN I MINST 12 TIMER MED DEN VEDLAGTE AUTOMATISKE LADEREN.

1 - VIKTIGE SIKKERHETSINSTRUKSJONER

1. Bruk vernebriller hver gang du bruker
2. Bruk av utstyr som ikke er anbefalt eller solgt av produsent kan resultere i en mulig skade av enheten eller brukeren.
3. Ved lading med lader eller kabel – trekk i kontakten – aldri i kablet når den skal tas ut.
4. Lad aldri start hjelpen med en ødelagt kabel eller lader. Erstatt den ødelagte delen med en ny straks. (se pkt. 2)
5. Start hjelpen kan benyttes under alle værforhold. (snø, regn, varme eller kulde.)
6. Skal aldri ligge i vann.
7. Få aldri rødt og svart klemme i kontakt med hverandre eller at de er i kontakt i det samme metallet da det kan forårsake kortslutning.
8. Enheten skal aldri brukes sammen med brannfarlige ting som bensin, diesel og lignende.
9. Prøv aldri å reparere start hjelpen selv hvis den ikke virker. Ta kontakt med importør for reparasjon (garantien kan bortfalle hvis man prøver selv)
10. La aldri start hjelpen stå for lenge uten at den blir ladet. Problemer forårsaket av dette kan sannsynligvis ikke repareres.

VIKTIG: Når start hjelpen ikke er i bruk må den lades minst hver 3. måned med vedlagte utstyr. Vi anbefaler at enheten er tilkoblet den automatiske laderen hele tiden.

2 - TEKNISKE SPESIFIKASJONER

1. Batteriet er et syrefyllt bly batteri som er lokket og forseglet i henhold til kravet i A.T.A. standard.
2. Automatisk lader som sørger for å holde start hjelpen oppladet uten fare for skade.
3. 12V uttak (sigarettenner) som er beskyttet av en automatsikring på 20A. Passer til alle 12V apparater med lighter tilkobling. Kan også brukes til å lade start hjelpen. (**Forsiktig: 24V uttak for 24V modellen**).
4. Hel isolerte klemmer og veldig fleksible kobberkabler.
5. Testknapp for lys eller den analoge eller den digitale skjermen, for å teste batteriet i start hjelpen fra 25-100%. For en komplett test press inn testknappen i 10 sek.
6. Spennings beskyttet.

3 - SIKKERHETSTILTAK

1. For å unngå kortslutning og beskytte klemmene som er positiv (=rød) og negativ (=sort) sørg for at de er plassert i de spesialdesignede plassene på siden av start hjelperen
2. Det er også kabelholder på siden for å unngå løse kabler.
3. Start hjelperen er basert på de siste kunnskaper med sitt forseglede batteri og kan benyttes/lagres i alle posisjoner.
4. Hvis du har en 12V/24V start hjelper på se at bryteren står "AV" eller at tilkoblingen er trukket ut (avhengig av modell type) når den ikke er bruk (før og etter bruk). Det er normalt at det ikke vises noe spenning eller at noen av lysene lyser. Når du lader denne skal bryteren stå på 12V, eller bruk 12V kontakten.

4 - STRØM NIVA

Start hjelp med kontroll lamper (LED) 12V, 12V/24V og 24V

1. Sjekk batteristyrken med å trykke på testbryteren i 10 sekunder. Hvis du har en 12/24V enhet bruk en tilkobling som er passende for kontakten ellers vil ikke LED lampene lyse. Når 4 lys tennes (3 røde og 1 grønt) er start hjelpen klar til bruk. Hvis 3 røde lys eller mindre tennes trenger start hjelpen å lades med en gang i henhold til beskrivelsen i kapittel 5.
2. Sjekk batteristyrken med å trykke på testbryteren i 10 sekunder. Hvis alle 5 lampene tennes når du trykker på testknappen er start hjelpen fulladet (Det 5 led lyse slukker når du kobler fra laderen).

Start hjelpen med digital eller analog skjerm 12V, 12V/24V og 24V

1. Sjekk batteristyrken med å trykke på testbryteren i 10 sekunder. Dersom du har en 12/24V enhet bruk en passende spenningsstyrke med strømfordeleren. Hvis volt styrken er under 12V (eller 24V) trenger start hjelpen å lades. Lad start hjelpen med en gang i henhold til beskrivelsen i kapittel 5.
2. Hvis voltstyrken er mellom 12,2V og 13,2V (eller Hi) eller mellom 24,2V og 26,4V (eller Hi) er start hjelpen klar til bruk.

5 - MÅTER Å LADE OPP START HJELPEN PÅ

1. Med den automatiske laderen, plugg inn på 230v nettet, (andre voltstyrker er tilgjengelig) og lad opp. Hvis du har en 12/24V enhet, **påse at voltvelgeren står på 12V under lading eller bruk kontakten for 12V** (avhengig av modell type). **OBS!** Sett aldri voltvelgerbryteren på 24 volt, mens startboosteren står til opplading. Sjekk at laderne 12V-4A eller 24V-2A er på ved bruk av av/på knappen på siden av laderen.
2. Under kjøring ved bruk av lighterkabel. Bilen skal være startet før man kobler til. Lading her vil ta 4-5 timer.
3. Når man har brukt start hjelpen til å starte en bil, la lade klemmene være tilkoblet batteriet i 2-3 minutter mens bilen går så dynamoen lader opp enheten.
NB! Dette gjelder bare 12v boostere, LE-333 og Professional.

OBS ! FOR TRUCK BOOSTER 12/24V.

På grunn av mulig eksplosjonsfare MA startklemmene umiddelbart fjernes etter oppstart av kjøretøyet.

Lade tider avhengig av modell og lader

12V enhet med automatisklader LESA.5A 0,6A Maks 28 timer.
12V enhet med automatisklader LESA.6A 1,5A Maks 12 timer.
12V eller 12/24V enhet med 2 batterier med automatisk lader LESA.6A 1,5A Maks 22 timer.
12V eller 12/24V enhet med 2 batterier med automatisk lader 12V-4Ah Maks 8 timer.
24V enhet med 2 batterier med automatisk lader 24V-2A Maks 16 timer.
Når det røde lyset slukker, blir grønt (LESA.5A, LESA.6A) eller at alle lampene blinker (12V-4A, 24V-2A) betyr det at laderen enheten fulladet.

Disse lade tidene er en referanse og kan endres. For mer informasjon kontakt din forhandler.

Når start hjelpen ikke er i bruk ha den tilkoblet til den vedlagte automatiske laderen!

6 - BRUKSANVISNING

VED BRUK SOM HJELPESTARTER:

1. Beskytt alltid øynene
2. Hvis du har en 12/24V enhet, påse at voltvelgeren står på "AV" eller forbindelseskabelen er fjernet. (Avhengig av modell)
3. Fest den positive (rød) lade klemmen til plusspolen på batteriet.
4. Fest den negative (sort) lade klemmen til den negative polen på batteriet eller til "jord" på motoren. Sørg for at kablene ikke kommer i kontakt med roterende deler som reimer, vifter eller lignende.
5. Hvis du har 12/24V enhet, velg den ønskelige voltsyirken med voltvelgeren eller med 12V eller 24V kontakten. Hold deg unna motorrommet og batteriet under startforsøket. Pass på at enheten ikke kan dette ned i motorrommet.
6. Hvis du har en 12/24V start hjelper sett bryteren (voltvelgeren) på "AV" eller trekk ut kontakten. Når bilen har startet, fjern den sorte (negativ) lade klemmen først.
7. Deretter fjernes den røde (positiv) lade klemmen.
8. Fest deretter straks lade klemmene på sine respektive plasser.
9. Sett startboosteren umiddelbart til ladning med den medfølgende laderen.

VIKTIG: Hvis ikke kjøretøyet starter i løpet av 10 sekunder, ikke fortsett. La start hjelperen avkjøles i ca 3 minutter før nytt forsøk gjøres. Hvis dette ikke følges kan enheten ødelegges. (Alle startforsøk må være korte).

NB : Et defekt batteri kan nekte å ta i mot strøm fra start hjelperen. Dette kan være grunnen til at kjøretøyet ikke vil starte.

BRUKT SOM ALTERNATIV KRAFTKILDE FOR BILER:

Start hjelperen er et viktig verktøy for alle som skal bytte batteri i biler. Mange biler har i dag elektriske komponenter med hukommelse, som alarm, datamaskin (moduler), klokke, Tif med mm. Når batteriet fjernes, fjernes også minnet. Minnet kan reddes. Hvis man plugges lighter kabelen fra start hjelperen og inn i bilens sigarettenner, kan alt som er lagret bli oppbevart i minnet.

VIKTIG: på noen biler må tenningen stå på.

KRAFTKILDE MED MANGE ANVENDELSESOMRÅDER:

Start hjelperen er også en bærbar kraftkilde for alt 12V DC utstyr som er utstyrt med en sigarettenner plugg. DC uttaket har en automatisk overladning sperre på 20A. (Forsiktig: bruk 24 volts uttaket for 24 volts modellen)

Når start hjelperen benyttes sammen med en adapter kan den også drive tilleggs utstyr som normalt er basert på 230V AC.

VED BRUK SOM BÆRBART SVEISE APPARAT:

Startboosteren 12/24V kan bli brukt som bærbar inne/utfendørs sveiseapparat. Det er mulig å sveise i 12-15 minutter ved bruk av 24volt. (selvfølgelig basert på at booster er full ladet) Dette betinger bruk av en tilleggs enhet (sveise pistol) med rør valer.

Forsiktig: Bruk alltid hjemm og sikkerhetsbriller for alt sveisearbeid.

1. Forsikr deg om at startboosteren er fulladet før bruk.
2. Vri voltvelger bryteren til 24V.
3. Plugg sveisepistolens kontakt inn i startboosteren.
4. Fest den sorte kabelen fra startboosteren til jord.
5. Reguler sveisehastigheten med regulatoren etter eget ønske, og star sveisingen ved å trykke på utløseren på sveise pistolen.
6. Når man er ferdig med sveise arbeidet, plugg vekk sveisepistolen fra startboosteren og sett boosterens umiddelbart til ladning.
7. Strøm styrken ved sveise arbeid er fra 160 A og synkende.

GARANTIE

Garantien på start hjelperen er avhengig av riktig bruk og regler gitt av din forhandler. Fabrikanten skal ikke under noen omstendighet stilles til ansvar for personell eller materiell Skade, eller for spesielle eller indirekte ødeleggelser uansett hva det måtte skyldes.

Emballasjen kan gjenvinnes. Vennligst kast den i en avfallscontainer for gjenbruk. Vis hensyn til miljøet.

Elektrisk utstyr og batterier må aldri kastes i vanlige avfallscontainere. Hvis leverandøren tar i mot elektrisk avfall, vennligst lever avfallet der. Dette er med på å bidra positivt for miljøet.

PROBLEMER SPØRSMÅL OG SVAR

PROBLEMER	LØSNING
<ul style="list-style-type: none"> Kun et eller to testlys (kontroll lamper) kommer på selv etter at laderen har vært tilkoblet i 24T 	<ul style="list-style-type: none"> Sjekk laderen om den lader, skal være varm. Noen ladere er utstyrt med en sikring, sjekk at denne er hel. Undersøk også om sikringen på innersiden av sigarettenneruttaket er helt.
<ul style="list-style-type: none"> Lader virker, men lader fortsatt ikke? 	<ul style="list-style-type: none"> Det er mulig at batteriet er defekt eller bryteren ødelagt. Prøv med annet utstyr som lys, tv eller lignende med lighterplugg for å se om det virker. Hvis det virker som bryteren er i orden og så er det batteriet som er problemet.
<ul style="list-style-type: none"> Ingen lamper lyser. Når laderen kobles til kommer alle lysene på. 	<ul style="list-style-type: none"> Defekt batteri. Årsak :Kan skyldes konstantbruk uten nedkjøling for start hjelperen, se bruksanvisning
<ul style="list-style-type: none"> Start hjelper er fulladet, men har ikke noe starteffekt. 	<ul style="list-style-type: none"> Sjekk kontakten mellom kabel og lade klemmer og pass på at lade klemmene er skikkelig rengjort.
<ul style="list-style-type: none"> Når jeg koblet til et annet utstyr med plugg til sigarett tenneren hørte jeg en tikkelyd fra laderen 	<ul style="list-style-type: none"> Pluggen på det som kobles til kan være ødelagt og gjør at den automatiske sikringen slår ut.

GENERELLE SPØRSMÅL OG SVAR

SPØRSMÅL	SVAR
<ul style="list-style-type: none"> Hvor mange starter kan en start hjelperen klare før den trenger å lades? 	<ul style="list-style-type: none"> 1-30 avhengig av temperatur, bilens generelle tilstand, motortype og størrelse.
<ul style="list-style-type: none"> Kan man bytte batteri på start hjelperen? 	<ul style="list-style-type: none"> Ja, ta kontakt med forhandler der du kjøpte start hjelperen.
<ul style="list-style-type: none"> Kan start hjelperen gjenvinnes? 	<ul style="list-style-type: none"> JA, miljøhensyn var viktig for utviklingen av start hjelperen
<ul style="list-style-type: none"> Hva er ideell lagringstemperatur for start hjelperen? 	<ul style="list-style-type: none"> Romtemperatur, start hjelperen virker også under 0 grader, men da er effekten noe lavere. Intens varme kan forårsake selvutlading
<ul style="list-style-type: none"> Jeg har en vanlig 10a lader, kan den brukes til å lade opp start hjelperen? 	<ul style="list-style-type: none"> NEI, bare en fullautomatisert lader kan benyttes
<ul style="list-style-type: none"> Er start hjelperen idiotsikker? 	<ul style="list-style-type: none"> Nei, instruksjonen må følges nøye. Se baksiden av start hjelperen eller denne bruksanvisningen.